ZPP zgłasza uwagi do projektu rozporządzenia w sprawie służby w obronie cywilnej

Kategoria: Sejm, Senat i Prezydent
Opublikowano: środa, 12, sierpień 2026 12:08
Joanna Gryboś-Chechelska
Odsłony: 535

Związek Powiatów Polskich przedstawił uwagi do projektu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie służby w obronie cywilnej oraz Ewidencji Obrony Cywilnej (nr w wykazie prac MSWiA: 1333).

Wskazywanie preferowanego miejsca służby (§ 5 ust. 3)

ZPP postuluje skreślenie słowa „ministrowi". Organizacja wskazuje, że wnioski kierowane są także do wojewodów, a z projektowanego brzmienia wynika, że wnioskujący do wojewody miałby wskazywać preferowane miejsce ministrowi, podczas gdy część wniosków rozpatrywać będzie właśnie wojewoda. ZPP zauważa, że dla zachowania sensu przepisu wystarczy skreślenie tego słowa, gdyż wzór wniosku i tak przewiduje rubrykę na wskazanie preferowanego miejsca pełnienia służby.

Niejasne określenie właściwości przy składaniu wniosków (§ 6 ust. 1 i § 10 ust. 1)

ZPP ocenia sformułowanie użyte w projekcie jako niejasne. Z przepisu wynika, że organy ochrony ludności składają wnioski według siedziby podmiotów ochrony ludności, przy czym „podmiot ochrony ludności" ma ustawowe znaczenie, co wprowadza zamieszanie terminologiczne. Organizacja wskazuje, że z kontekstu trudno wywnioskować, czy chodzi o podmiot lub instytucję kierowaną przez organ (np. urząd gminy przez wójta), o podmioty prywatne wnioskujące do starosty lub wójta o przydziały, czy o podmiot, w którym ma być docelowo pełniona służba – co nie zawsze będą te same miejsca. Tożsamą uwagę ZPP kieruje wobec § 10 ust. 1.

Organizacja prosi ponadto o wyjaśnienie, co w sytuacji, gdy miejsce pełnienia służby w obronie cywilnej będzie znajdować się w innym województwie niż to, do którego kierowany jest wniosek. ZPP wskazuje, że zgodnie z § 12 wojewoda dostarcza wezwanie według podwójnej właściwości – miejsca pełnienia służby oraz swojej właściwości miejscowej – ale za pośrednictwem kierownika podmiotu wnioskującego, i pyta, do czego odnosi się w takim układzie właściwość miejscowa.

Brak możliwości składania wniosków drogą elektroniczną (§ 6 ust. 4)

ZPP podtrzymuje uwagę zgłaszaną już podczas prac nad poprzednio obowiązującym rozporządzeniem, że powinna istnieć możliwość składania wniosków drogą elektroniczną. Organizacja wskazuje, że wymogi pisemności rozumianej jako dokument papierowy nie sprzyjają szybkości postępowania ani cyfryzacji administracji publicznej.

Forma karty przydziału (§ 8 i załącznik nr 2)

ZPP postuluje, aby karta przydziału była wydawana przede wszystkim w formie elektronicznej, podtrzymując uwagi z poprzedniej wersji projektu. Organizacja wskazuje, że karta pełni funkcję głównie informacyjną – realnie ważniejszym dokumentem jest wezwanie do służby w obronie cywilnej – a potwierdzeniem odbioru karty byłby odbiór w systemie doręczeń elektronicznych, do czego nie jest potrzebny podpis własnoręczny.

Sposób przekazywania karty przydziału (§ 8)

ZPP ponawia uwagi dotyczące przekazywania karty przydziału przez kierowników podmiotów sporządzających wniosek. Organizacja postuluje wprowadzenie zamiast wzywania do osobistego odbioru

Phoca PDF

w organie trzech opcji: przekazania pracownikom organu, jeżeli mają pełnić służbę w urzędzie obsługującym dany organ; doręczenia elektronicznego; przekazania karty listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

ZPP wskazuje, że nadmierna biurokratyzacja systemu doręczeń przez wymaganie bezpośredniego przekazania w siedzibie podmiotu jest nieuzasadniona, skoro wojewoda lub minister może wysłać dokument bezpośrednio do danej osoby – adres korespondencyjny znajduje się we wniosku. Organizacja postuluje wprowadzenie domyślnej formy doręczeń elektronicznych, a w przypadku braku adresu – przekazania listem poleconym.

Pośrednictwo samorządów w dostarczaniu wezwań (§ 12)

ZPP wskazuje, że przepis nakładający pośrednictwo kierowników podmiotów sporządzających wniosek jest sprzeczny z ustawą. Organizacja powołuje się na art. 13 ust. 1 pkt 13 ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej, który wprost stanowi, że to wojewoda dostarcza wezwania do służby w obronie cywilnej, oraz na art. 139 ust. 3 mówiący o organizacji dostarczania przez wojewodę – przepisy te nie przewidują rozdzielania tego zadania na inne organy czy podmioty, a przepisy dotyczące wójta i starosty nie przewidują ich udziału w dostarczaniu wezwań.

ZPP ocenia, że jest to druga próba przerzucenia części zadania na samorządy bez stwierdzenia ustawowego, że stanowi ono zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej. Organizacja przypomina, że w poprzedniej wersji rozporządzenia – po uwagach korporacji samorządowych – ustalono, że odpowiedzialnym za dostarczanie wezwań jest wojewoda, co ocenia jako właściwe również z perspektywy organizacyjnej i szybkości działania. ZPP podtrzymuje jednocześnie stanowisko, że kierunkowo dobrym rozwiązaniem jest dostarczanie kierownikom urzędów wezwań dla ich pracowników mających pełnić służbę w tych właśnie urzędach, natomiast wezwania dla pozostałych powołanych powinny być dostarczane przez wojewodę.

Część „Adnotacje o służbie" we wzorze wezwania do odbycia służby w obronie cywilnej (załącznik nr 4)

ZPP ponownie wskazuje, że część dotycząca adnotacji powinna zostać opisana normatywnie w przepisach merytorycznych rozporządzenia – konkretnie przez określenie, co powinno lub może się w tej części znaleźć. Organizacja wskazuje, że obecnie nie wiadomo, czy ta część formularza jest obowiązkowa, a jeśli tak, jaka powinna być jej treść. ZPP zaznacza, że wyjaśnienia udzielane w toku konsultacji projektu nie są najłatwiej dostępnym sposobem ustalania obowiązków lub fakultatywnych działań organów.

Phoca PDF